

113. Tôi nghe như vậy:

Một thời, Đức Phật ở tại khu lâm viên Kỳ-đà Cấp cô độc, thuộc nước Xá-vệ.

Bấy giờ Tôn giả Ma-ha Ca-diếp ở giảng đường Tỳ-xá-khư, trong khu lâm viên cũ tại Xá-vệ. Tôn giả Ma-ha Ca-diếp vào đêm ấy xuất định. Sau khi xuất định, Tôn giả đến gặp Đức Phật, đảnh lễ nơi chân Ngài, rồi ngồi qua một bên. Đức Phật bảo Ca-diếp:

–Ông hãy chỉ dạy, trao truyền cho các Tỳ-kheo, hướng dẫn họ về pháp thiền định, giảng dạy pháp cốt yếu. Vì sao? Ta thường làm công việc chỉ dạy, trao truyền cho các Tỳ-kheo ấy, ông cũng làm như vậy. Ta thường vì các Tỳ-kheo giảng dạy pháp quan trọng, ông cũng làm như Ta.

Ca-diếp bạch Phật:

–Các Tỳ-kheo ấy không thể dạy dỗ, khó hướng dẫn trao truyền.

Đức Phật bảo Ca-diếp:

–Hiện nay, ông vì nhân duyên gì mà không thuyết pháp cho họ?

Ca-diếp bạch Phật:

–Nay có hai Tỳ-kheo, một là đệ tử cùng đi với Tôn giả A-nan, tên Nan-đồ; thứ hai là đệ tử của Tôn giả Mục-liên, tên là A-tỳ-phù. Hai đệ tử này thường tranh hơn thua. Họ đều tự cho là: “Tri kiến của tôi hơn, lời nói của tôi hơn”. Họ giằng co nhau, quyết định hơn kém về tri kiến và bằng lời lẽ: “Tôi nói hay, hoặc là ông nói hay, câu và nghĩa của tôi đầy đủ, hoặc là câu và nghĩa của ông đầy đủ”.

Bấy giờ Tôn giả A-nan đang quạt hầu Thế Tôn. A-nan nói với Ca-diếp:

–Thưa Tôn giả, hãy bỏ qua đi! Cho phép tôi được sám hối. Tỳ-kheo như thế vì mới vào Phật pháp, ngu si không trí, chưa có sự hiểu biết.

Tôn giả Ca-diếp bảo Tôn giả A-nan:

–Thôi đi A-nan, Tôn giả chớ nên ở giữa Tăng chúng phát biểu lời thiên vị.

Thế Tôn sai một vị Tỳ-kheo:

–Ông hãy đi gọi hai Tỳ-kheo ấy đến đây.

Tỳ-kheo kia vâng lệnh, đi gọi hai Tỳ-kheo:

–Thế Tôn gọi các ông!

Hai Tỳ-kheo vâng lệnh gọi, liền đến chỗ Đức Phật, đánh lễ nơi chân Ngài, đứng qua một bên. Thế Tôn bảo hai Tỳ-kheo:

–Cả hai người thật có nói thế này: “Tôi đọc tụng nhiều, tôi hiểu biết nhiều, lời lẽ văn kệ tôi nói không sai”. Các người muốn tranh hơn thua, có phải không?

Hai Tỳ-kheo bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, đúng vậy.

Đức Phật lại dạy:

–Nếu hai ông hiểu lời Ta giảng dạy như Tu-đa-la, Kỳ dạ, Thọ ký, Thuyết kệ, Ưu-đà-na, Ni-đà-na, Y-đế-mục-đa-già, Bản sanh, Tỳ Phật lược, Vị tăng hữu, Ưu-ba-đề-xà, Bốn sự, là mười hai bộ. Nếu đọc tụng thông thạo thì trong những kinh ấy có nói sự hơn thua hay không?

Hai Tỳ-kheo bạch Phật:

–Thưa Thế Tôn, trong mười hai bộ này, thật không có nói như vậy.

Đức Phật lại bảo hai Tỳ-kheo:

–Mười hai bộ kinh được thuyết ra là nhằm diệt trừ sự tranh tụng hơn thua. Nay hai ông tại sao lại có lời lẽ như thế? Các người là người ngu tối nên mới nêu bày như vậy. Chẳng lẽ Ta không có nói như vậy hay sao: “Ai phát sanh tranh tụng thì không đúng với Phật pháp, lại không đúng với pháp xuất gia”. Trong Phật pháp của Ta, không bao giờ có chuyện tranh nhau: tôi thắng người thua, cho đến... pháp cú được tôi nói với nghĩa đầy đủ, pháp người nói thì nghĩa không đầy đủ. Tranh tụng như vậy thật không phải là lời Ta dạy. Nay hai Tỳ-kheo, sự việc như thế, các ông có nên làm không?

Khi ấy hai Tỳ-kheo lạy sát chân Đức Phật, bạch:

–Chúng con nghe lời Phật dạy, tự biết mình có lỗi, thật như đứa bé ngu si không hiểu biết, làm việc không nên làm, làm việc bất thiện, cùng nhau tranh cãi, quyết định hơn thua, thật là có lỗi. Cầu mong Thế Tôn thương xót, cho chúng con được sám hối.

Đức Phật dạy:

–Biết các người thành tâm, ân cần sám hối, các người thật như đứa bé ngu, chưa biết gì cả, hành động bất thiện, không đúng lời Phật dạy, không đúng pháp xuất gia, mới tranh hơn thua. Ai cũng nói mình

biết nhiều, cho nên bảo lời tôi nói cú nghĩa đầy đủ, lời người kia nói không đầy đủ. Tranh hơn thua như vậy thật không nên làm. Nay Ta nhận sự thành tâm sám hối của các người, để các người được tăng trưởng các pháp thiện, không có thoái thất. Tại sao? Người nào thành tâm, thật biết có tội, sau đó sám hối, quyết không làm nữa. Người sám hối như vậy thì các pháp lành tăng trưởng, không hề bị thoái chuyển, hủy hoại.

Các Tỳ-kheo nghe lời Phật dạy, đều hoan hỷ phụng hành.

M

114. Tôi nghe như vậy:

Một thời, Đức Phật ở tại khu lâm viên Kỳ-đà Cấp cô độc, thuộc nước Xá-vệ.

Bấy giờ Tôn giả Đại Ca-diếp ở giảng đường Tỳ-xá-khư, nơi khu lâm viên cũ. Tôn giả Ca-diếp vào chiều tối, xuất thiền đi đến chỗ Phật, lạy sát chân Ngài, ngồi qua một bên. Đức Phật bảo Ca-diếp:

–Ông hãy chỉ dạy trao truyền cho các Tỳ-kheo, hãy thuyết pháp cho họ. Tại sao? Ta luôn làm công việc chỉ dạy trao truyền cho họ, ông cũng nên làm như vậy. Ta thường vì các Tỳ-kheo thuyết pháp, ông cũng nên như thế.

Ca-diếp bạch Phật:

–Các Tỳ-kheo ấy khó có thể giảng dạy, trao truyền. Họ không chịu nghe lời chỉ giáo.

Đức Phật bảo Ca-diếp:

–Hiện tại, ông thấy có nhân duyên gì mà không muốn thuyết pháp?

Ca-diếp thưa:

–Người nào không có lòng tin, thoái thất đối với pháp thiện liên sanh biếng nhác, không có hổ thẹn, ngu si vô trí, tham đắm vật của kẻ khác, có tâm phẫn nộ, gây hại, bị che đậy do phiền não vây phủ, dao động không dừng, đối với pháp có nghi ngờ, cố chấp, ngã kiến, tâm đầy phiền não cấu uế, ưa sân hận, thất niệm, không lúc nào định tĩnh. Người nào có đủ các pháp bất thiện ấy thì không còn có một chút pháp thiện nào, hướng chỉ nói tới việc làm tăng trưởng pháp thiện, khiến không bị thoái chuyển, hủy hoại.

Nếu người nào có đầy đủ tín tâm, không thoái thất các pháp thiện thì tinh tấn không biếng nhác, thường biết hổ thẹn. Người có trí thực hành đủ các pháp thiện, không có tưởng tham, xa lìa sân hận, hiềm khích, trừ bỏ sự tham đắm về ngủ nghỉ, tâm không xao động, không có nghi ngờ, không chấp thân kiến, tâm tịnh vô nhiễm, không ưa phần nộ, trụ tâm chánh niệm, đầy đủ thiện định, không thoái thất pháp thiện. Người nào có đầy đủ các pháp thiện như trên, con không hề nói người ấy bị dừng lại trong pháp thiện, huống chi nói là không tăng trưởng. Những người như vậy, ngày đêm pháp thiện luôn tăng trưởng.

Đức Phật bảo Ca-diếp:

–Đúng vậy! Đúng vậy! Đúng như lời ông nói. Ai không có lòng tin, thoái thất với pháp thiện... *cho đến* những người như vậy là không thể có một chút thiện, huống chi nói tới việc tăng trưởng. Còn người nào có đầy đủ lòng tin, không thoái thất pháp thiện... *cho đến* ta không hề nói người ấy bị dừng lại trong pháp thiện, huống chi nói là không tăng trưởng các pháp thiện.

Lúc ấy các Tỳ-kheo nghe lời Phật dạy, đều hoan hỷ phụng hành.

M

115. Tôi nghe như vậy:

Một thời, Đức Phật ở tại khu lâm viên Kỳ-đà Cấp cô độc, thuộc nước Xá-vệ. Tôn giả Ma-ha Ca-diếp trú ở giảng đường Tỳ-xá-khư thuộc khu lâm viên cũ.

Tôn giả Ca-diếp vào chiều tối, xuất thiền, đi đến chỗ Phật, đánh lễ sát chân Ngài, ngồi qua một bên. Đức Phật bảo Ca-diếp:

–Ông có thể giảng dạy, trao truyền cho các Tỳ-kheo, hãy thuyết pháp cho họ. Tại sao? Ta luôn làm công việc chỉ dạy, trao truyền cho họ, ông cũng nên như vậy. Ta thường vì các Tỳ-kheo thuyết giảng pháp quan trọng, ông cũng nên như thế.

Ca-diếp bạch Phật:

–Thưa Thế Tôn, các Tỳ-kheo ấy không chịu nghe lời dạy, khó dẫn dắt trao truyền.

Đức Phật bảo Ca-diếp:

–Ông vì sao không làm công việc giảng dạy, trao truyền, không thuyết pháp cho họ?

Ca-diếp đáp:

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

–Thế Tôn là căn bản của pháp, là người dẫn đường, là chỗ nương tựa của pháp. Lành thay! Bạch Thế Tôn, xin Ngài diễn giải, con được lãnh hội, chí tâm trì thọ.

Đức Phật bảo Ca-diếp:

–Nay ông hãy lắng nghe, ghi nhớ, thọ trì. Ta sẽ vì ông phân biệt, giảng giải.

Ca-diếp bạch Phật:

–Xin vâng, Thế Tôn, con rất muốn nghe.

Đức Phật bảo Ca-diếp:

–Trước đây có Tỳ-kheo tu theo hạnh A-luyện-nhã, tán thán người tu hạnh A-luyện-nhã, đi khất thực mặc y phẩn tảo, tán thán người khất thực mặc y phẩn tảo, ít dục biết đủ, thường ưa thích chỗ yên tịnh vắng lặng, tinh tấn tu tập, tâm không tán loạn, thường vui với thiền định, tự sạch các lậu, tán thán người dứt sạch các lậu. Vì vậy, tất cả các Tỳ-kheo đều luôn đến thăm hỏi gần gũi. Các Tỳ-kheo đều nói với vị ấy:

–Thiện lai Tỳ-kheo! Xin mời ngồi chỗ này. Hiền giả tên gì? Đệ tử của ai? Hành hóa hiền thuận, ứng hợp pháp Sa-môn, làm người xuất gia cần phải như Hiền giả, hành hóa đúng pháp Sa-môn. Ai được thấy Hiền giả, tu tập theo pháp của Hiền giả, không bao lâu sẽ thu đạt được tự lợi.

Tỳ-kheo mới tu học, thấy được sự việc này, tự suy nghĩ: “Ở đó có vị Tỳ-kheo được mọi người cùng nhau cung kính. Nay ta cũng nên tu tập theo hạnh của vị ấy. Vị ấy tự tu hành hạnh A-luyện-nhã, tán thán người tu hạnh A-luyện-nhã, đi khất thực, mặc y phẩn tảo, tán thán người đi khất thực mặc y phẩn tảo, ít dục biết đủ, thường ưa thích chỗ yên tịnh vắng vẻ, tinh tấn tu tập, tâm không tán loạn, thường vui với thiền định, tự đoạn sạch các lậu, tán thán người dứt sạch các lậu. Vì lý do ấy, tất cả Tỳ-kheo đều đến thăm hỏi gần gũi an ủi. Các Tỳ-kheo nói với vị Tỳ-kheo ấy: “Thiện lai Tỳ-kheo! Xin mời ngồi chỗ này. Hiền giả tên gì? Đệ tử của ai? Hành hóa hiền thuận, ứng hợp pháp Sa-môn, làm người xuất gia cần phải như Hiền giả, hành hóa đúng pháp Sa-môn. Ai được thấy Hiền giả, tu tập theo hạnh của Hiền giả, không bao lâu sẽ thu đạt được tự lợi”.”

Các vị mới tu học, ai có ý nghĩ này thì được lợi ích lâu dài, được tốt đẹp, được an lạc. Đây gọi là tự cứu độ, có khả năng khiến chánh pháp được tồn tại lâu dài ở thế gian. Người này luôn tiến bước không bị thoái chuyển.

Đức Phật bảo Ca-diếp:

–Như có Tỳ-kheo, đời này có phước báo, mới vừa xuất gia đã

www.daitangkinh.org

được nhiều lợi dưỡng về y phục, thuốc thang, giường nằm, ngọa cụ, bốn món cúng dường luôn đầy đủ, sung túc. Lại có Tỳ-kheo thấy Tỳ-kheo này tìm đến gần gũi nói chuyện, thăm hỏi. Tỳ-kheo kia nói với Tỳ-kheo này:

–Hiền giả tên gì? Là đệ tử của vị nào, đời này có phước báo, được nhiều lợi dưỡng về y phục, thuốc thang, giường nằm, ngọa cụ, bốn thứ đầy đủ. Có Tỳ-kheo nào gần gũi với Hiền giả thì tứ sự không thiếu.

Nếu có Tỳ-kheo mới tu học, thấy sự việc ấy, suy nghĩ: “Nơi đó có Tỳ-kheo với đời sống nhiều phước báo, được mọi người cung kính. Nay ta nên tu hạnh như vậy, thì y phục, ngọa cụ, thức ăn uống, thuốc thang, bốn thứ cúng dường cũng đều sung túc”. Tỳ-kheo mới tu học nào tác ý như vậy, học sự việc như vậy thì bị hao tổn lâu dài, không có lợi ích, an vui gì cả, hành hóa không đúng với pháp của Sa-môn, chịu nhiều khổ họa, gọi là tự khinh hủy, phạm hạnh không đứng vững, chìm trong bùn lầy, bị điều xấu ác lừa dối, kết sử trói buộc, thường thọ nhiều nghiệp, phiền não luôn phát sanh quả báo khổ, chắc chắn mãi chịu sanh, lão, bệnh, tử.

Bấy giờ Tôn giả Đại Ca-diếp và các Tỳ-kheo nghe theo lời Phật dạy, đều hoan hỷ phụng hành.

M

116. Tôi nghe như vậy:

Một thời, Đức Phật ở tại khu lâm viên Kỳ-đà Cấp cô độc, thuộc nước Xá-vệ.

Tôn giả Ma-ha Ca-diếp ở giảng đường Tỳ-xá-khư, thuộc khu lâm viên cũ. Tôn giả vào buổi chiều tối, xuất thiền, đến gặp Đức Phật, lay sát chân Ngài, ngồi qua một bên. Đức Thế Tôn bảo Ca-diếp:

–Nay ông đã già, tuổi tác lớn, sức lực suy yếu, mặc y phẩn tảo vải gai này thô xấu, dầy nặng. Nay ông nên vào ở cùng trong Tăng, ăn uống theo các vật dùng của Tăng. Đàn việt cúng y thì cắt và nhuộm cho hoại sắc để mặc.

Ca-diếp bạch Phật:

–Thưa Thế Tôn, y vá này con dùng đã lâu. Con cũng tán thán người mặc y vá. Làm sao có thể bỏ được?!

Đức Phật bảo Ca-diếp:

–Ông thấy người mặc y vá có lợi ích tốt đẹp gì mà ưa thích mặc mãi; tự hành hạnh A-luyện-nhã, tán thán người hành A-luyện-nhã; tự mình khát thực, tán thán người khát thực?

Ca-diếp bạch Phật:

–Thưa Thế Tôn, con thấy người mặc y vá có hai điều lợi: ngay đời hiện tại sống an lạc, trong đời vị lai vì các Tỳ-kheo làm sáng tỏ giáo pháp, khiến cho người đời sau học tập. Những người đời sau sẽ có ý nghĩ: “Thuở xưa, khi Đức Phật còn tại thế, các Đại Tỳ-kheo luôn đốc tu tập phạm hạnh, an lạc trọn vẹn với Phật pháp, thông đạt đường lối của giáo pháp, ít dục, biết đủ; tự hành hạnh A-luyện-nhã, tán thán người hành hạnh A-luyện-nhã; mặc y phẩn tảo, tán thán người mặc y phẩn tảo; thứ lớp đi khát thực, tán thán người khát thực”. Người trong đời vị lai phần nhiều sanh ý nghĩ này, mến mộ pháp ấy, tạo nên hành động cứu độ, đem lại lợi ích tốt đẹp, an lạc.

Đức Phật khen ngợi Ca-diếp:

–Lành thay, lành thay! Nếu ông hành hóa như vậy ở trong cõi sanh tử, mãi mãi thương xót thế gian, tạo lợi ích rộng khắp, vì hành động cứu giúp, đem lại nghĩa lợi, an lạc.

Nếu có Sa-môn, Bà-la-môn nào hủy báng người tu hạnh Đầu đà là hủy báng Ta. Ai tán thán công đức của hạnh Đầu đà, những người ấy đã tán thán Ta. Vì sao? Vì Ta đã dùng nhiều nhân duyên với vô số phương tiện tán thán công đức đạt được do tu hạnh Đầu đà, an lập hạnh Đầu đà, tán thán hạnh Đầu đà là hơn hết trong các hạnh. Ông từ nay về sau nên hành hạnh A-luyện-nhã tán thán những người thực hành hạnh A-luyện-nhã.

Đại Ca-diếp cùng các Tỳ-kheo nghe lời Đức Phật dạy, đều hoan hỷ phụng hành.

M

117. Tôi nghe như vậy:

Một thời, Đức Phật ở tại khu lâm viên Kỳ-đà Cấp cô độc, thuộc nước Xá-vệ.

Tôn giả Ma-ha Ca-diếp ở nơi xa xôi vắng vẻ, y phục cũ rách,

www.daitangkinh.org

bạc màu sắc, râu tóc đều dài, đi đến gặp Thế Tôn.

Bấy giờ Đức Thế Tôn đang thuyết pháp cho đại chúng vây quanh. Các Tỳ-kheo thấy Tôn giả Ca-diếp đều suy nghĩ: “Vị Tôn giả kia không biết uy nghi phải có của người xuất gia, màu y trở nên bạc nhợt, râu tóc dài, uy đức không đầy đủ.”

Lúc đó Đức Thế Tôn biết ý nghĩ của các Tỳ-kheo, muốn khiến cho họ sanh tâm kính trọng mến chuộng, nên thấy Ca-diếp từ xa đến, liền bảo Tôn giả:

–Lành thay! Ca-diếp hãy tới đây, cho phép ông ngồi vào nửa tòa của Ta. Ta đang suy nghĩ: “Ông xuất gia trước, Ta xuất gia sau.” Thế nên Ta mời ông cùng ngồi một tòa với Ta.

Ma-ha Ca-diếp nghe lời dạy này của Đức Phật, rất kính sợ, bàng hoàng, vội đứng dậy chấp tay đảnh lễ dưới chân Phật, bạch:

–Thưa Thế Tôn, Ngài là Đại sư, con là đệ tử. Tại sao được cùng thầy ngồi chung một tòa?

Tôn giả thưa ba lần như vậy, Đức Phật bảo Ca-diếp:

–Đúng như lời ông nói, Ta là Thầy, ông là đệ tử.

Đức Phật lại bảo Ca-diếp:

–Ông nên ngồi nơi chỗ ngồi thích ứng.

Tôn giả Ca-diếp vâng lời Đức Phật, trải tòa và ngồi. Khi ấy Đức Thế Tôn muốn cho các Tỳ-kheo tăng trưởng lợi ích, chán bỏ điều ác, tự chê trách mình, vì muốn tán thán công đức của Ma-ha Ca-diếp để họ tôn trọng như Phật, nên bảo các Tỳ-kheo:

–Ta tu định lìa dục, nhập định sơ thiền, tác ý suy nghĩ. Tỳ-kheo Ca-diếp cũng tùy ý muốn lìa dục, ác, bất thiện, có giác, có quán, nhập vào sơ thiền, cả ngày lẫn đêm. Ta tùy ý muốn vào sơ thiền, nhị thiền, tam thiền, tứ thiền, Ca-diếp cũng vậy. Nếu Ta phát tâm muốn nhập tâm Từ, không có tâm oán giận, không có tâm phiền não, tâm hiện rộng khắp, tu tâm vô lượng, ở phương Đông dụng tâm như vậy, các phương Nam, Tây, Bắc, bốn hướng, trên dưới cũng dụng tâm này, trong ngày hay đêm, Ta tùy ý tu tâm ấy, Ma-ha Ca-diếp cũng như vậy, tùy ý muốn nhập tâm Từ, không có tâm oán giận, không có tâm phiền não, tâm hiện rộng khắp, khéo tu tâm vô lượng, dụng tâm này ở phương Đông, phương Nam, Tây, Bắc, bốn hướng trên dưới cũng dụng tâm ấy. Nếu Ta tu tâm Bi, Hỷ, Xả, trong suốt ngày đêm, tùy ý nhập tâm này, Ma-ha Ca-diếp cũng như vậy, trong suốt ngày đêm cũng nhập tâm ấy. Ta muốn diệt trừ phiền não, từ khước sắc tướng, trừ nhiều loại tướng, nhập vô biên hư không, tùy ý trong cả ngày đêm thường nhập định này. Thức xứ, Bất dụng xứ, Phi tướng phi phi tướng xứ cũng như vậy. Khi Ta muốn nhập các định về thần thông, có thể

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

với một thân hóa ra vô lượng thân, với vô lượng thân hợp thành một thân. Ta muốn quan sát các phương trên dưới, nhập vào vách đá không bị chướng ngại cũng như vào hư không, nằm ngồi trong hư không như vua loài nhạn, đi vào đất như xuống nước, đi xuống nước như trên đất, thân đến trời Phạm thiên, cũng như tay sờ mặt trời, mặt trăng. Trong ngày hay đêm Ta tùy ý muốn tu định này, Tỳ-kheo Ca-diếp cũng như vậy, tùy ý muốn nhập vào định về thân thông kia, có thể với một thân hóa ra vô lượng thân, từ vô lượng thân hoàn lại một thân. Quan sát bốn phương trên dưới, có thể với thân này nhập vào vách đá không bị chướng ngại như nhập vào hư không, nằm ngồi trên hư không như vua loài nhạn, đi vào đất như xuống nước, đi dưới nước như trên đất, thân lên đến cõi Phạm thiên, sờ vỗ mặt trời, mặt trăng thì tùy ý muốn ngày đêm nhập vào định này. Thiên nhãn, thiên nhĩ và tha tâm trí, túc mạng, lậu tận cũng như vậy.

Bấy giờ Đức Thế Tôn ở giữa đại chúng tán thán công đức của Tôn giả Ca-diếp, tôn trọng như vậy, với nhiều việc tu tập, thể hiện bằng Ngài.

Các Tỳ-kheo nghe lời Phật dạy, đều hoan hỷ phụng hành.

M